

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_057
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk jako občan
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Moc výkonná v ČR
Pořadové číslo DUMu:	17
Stručná anotace:	Výukový materiál se zabývá problematikou moci výkonné. Cílem materiálu je seznámit žáky s problematikou moci výkonné a s institucemi, kterým je svěřena. Součástí materiálu je také test, který shrnuje získané poznatky.
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky závěrečného testu, které slouží k upevnění a zapamatování faktických informací. Jejich cílem je správně vyřešit testové úlohy.
Výsledky vzdělávání:	Žák dokáže popsat pravomoci vlády a prezidenta.
Vytvořeno dne:	28. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Moc výkonná v ČR

Moc výkonná v ČR

- představuje jednu z hlavních mocenských složek demokratického státu
- v České republice je svěřena vládě a prezidentovi

Vláda

- je kolektivním orgánem, který tvoří předseda (premiér), místopředsedové a ministři
- předsedu vlády jmenuje prezident a na návrh předsedy i ministry
- současným českým premiérem je Petr Nečas (ODS)
- sídlí ve Strakově akademii v Praze

Činnost vlády

- vláda je odpovědná Poslanecké sněmovně
- její hlavní činností je určovat politické priority a cíle země
- každý ministr je odpovědný za svůj rezort
- mezi nejvýznamnější ministerstva patří: ministerstvo financí, zahraničních věcí, obrany atd.

Prezident

- je hlavou státu
- je zvolen v přímé volbě na 5 let (maximálně dvakrát po sobě), musí být starší 40 let
- přímá volba proběhla v ČR poprvé v lednu 2013
- při volbě prezidenta se používá většinový volební systém
- současným českým prezidentem je Miloš Zeman

Pravomoci prezidenta

- lze je rozdělit do dvou skupin:

- 1. *suverénní pravomoci*** – rozhoduje sám, nepotřebuje souhlas jiné osoby
- 2. *kontrasignační pravomoci*** – potřebuje souhlas předsedy vlády

Suverénní pravomoci

- jmenuje a odvolává předsedu vlády a další členy (přijímá jejich demisi)
- rozpouští Poslaneckou sněmovnu
- jmenuje soudce Ústavního soudu
- má právo veta
- jmenuje členy bankovní rady České národní banky

Kontrasignační pravomoci

- zastupuje stát navenek
- sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy
- vyhlašuje volby do Poslanecké sněmovny a Senátu
- uděluje státní vyznamenání
- odvolává velvyslance
- uděluje milost a amnestii

Přehled čs. a českých prezidentů

Tomáš Garrigue Masaryk (1918 – 1935)

Edvard Beneš (1935 – 1938)

Emil Hácha (1938 – 1945)

Edvard Beneš (1945 – 1948)

Klement Gottwald (1948 – 1953)

Antonín Zápotocký (1953 – 1957)

Antonín Novotný (1957 – 1968)

Ludvík Svoboda (1968 – 1975)

Gustáv Husák (1975 – 1989)

Václav Havel (1989 – 2003)

Václav Klaus (2003 – 2013)

Miloš Zeman (2013 -

Závěrečný test

1. Rozhodněte o pravdivosti tvrzení

- a) Prezident jmenuje premiéra.
- b) V čele vlády je ministr.
- c) Prezident je neodvolatelný.
- d) Vláda vyslovuje nedůvěru Poslanecké sněmovně.

2. Uveďte jméno současného českého premiéra.

3. Uveďte jména 3 ministrů a jejich rezort.

4. Rozdělte uvedené charakteristiky vlády nebo prezidentovi
právo veta, kolektivní orgán, ministr, amnestie, pětileté volební období, premiér, určování politických priorit, reprezentace v zahraničí

Vláda	Prezident

Řešení závěrečného testu

1. a) ANO, b) NE, c) NE, d) NE
2. Petr Nečas
3. Karel Schwarzenberg – zahraničí, Miroslav Kalousek – finance, Leoš Heger – zdravotnictví
- 4.

Vláda	prezident
Kolektivní orgán	Právo veta
Ministr	Amnestie
Premiér	Pětileté volební období
Určování politických priorit	Reprezentace v zahraničí

Použitá literatura

DVOŘÁK, Jan. Odmaturuj! ze společenských věd. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0

Ústava České republiky, dostupné na:

<http://www.hrad.cz/cs/ceska-republika/ustava-cr.shtml>